रघुगंगा गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्डः ९ संख्याः २ मितिः २०८२/०९/०२

भाग -२

रघुगंगा गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

रघुगंगा,म्याग्दी

"लैङ्गिक हिंसा निवारण तथा उद्दार कोष सञ्चालन कार्यविधि, २०८२

"लैङ्गिक हिंसा निवारण तथा उद्धार कोष सञ्चालन कार्यविधि, २०८२

प्रस्तावनाः रघुगंगा गाउँपालिका भित्र लैंगिक हिंसामा परेका पीडित तथा प्रभावितहरुको तत्काल उद्धार, औषधि उपचार गर्न, राहत तथा पुनस्थापना गर्न, सबै प्रकारका लैङ्गिक भेदभाव तथा हिंसा जस्ता जघन्य अपराधलाई दण्डनीय बनाई प्रभावितहरुलाई क्षतिपूर्ति दिलाउने साथै स्वास्थ्य, शिक्षा, रोजगारी र सामाजिक सुरक्षाको अवसर दिलाई लैंगिक समानता कायम गर्न सहयोग गर्न वाञ्छनीय भएकाले,

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (२) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी रघुगंगा गाउँपालिकाले देहायको कार्यविधि बनाएको छ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः (१) यस कार्यविधिको नाम "स्थानीय लैङ्गिक हिंसा निवारण तथा उद्धार कोष संचालन कार्यविधि, २०८२" रहेको छ।

(२) यो कार्यविधि गाउँ कार्यपालिकाले पारित गरेपछि लागू हुनेछ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा :

(क) "संयोजक" भन्नाले न्यायिक समितिको संयोजक सम्झनुपर्दछ।

(ख) "घरेलु हिंसा" भन्नाले घरपरिवार भित्र हुने वा घरपरिवार सँग सम्बन्धित हिंसा सम्झनुपर्दछ।

(ग) "उन्मूलन" भन्नाले जरोदेखि उखेल्ने काम सम्झनुपर्दछ।

(घ) "गणपूरक संख्या" भन्नाले सभा, मिटिङ आदिमा कुनै विषयको निर्णयका लागि उपस्थित हुनुपर्ने न्युनतम सदस्यको संख्या सम्झनुपर्दछ।

(ङ) "मनोविमर्श" भन्नाले कुनैपनि प्रकारको हिंसाको कारण आउने मानसिक चुनैतिहरु कम गर्न सुधारका लागि गरिने सहायता सम्झनुपर्दछ।

(च) "सरोकारवाला व्यक्ति" भन्नाले सरोकार वा सम्बन्ध भएको व्यक्ति सम्झनुपर्दछ।

(छ) "अनुगमन गर्ने" भन्नाले भए गरेका गतिविधिको अवलोकन; अध्ययन एवम् मूल्याङ्कन गर्ने प्रक्रिया समझनुपर्दछ।

(ज) “कोष” भन्नाले घरेलू हिंसामा परेका पिडितहरुको उद्दारको लागि रघुगंगा गाउँपालिकाले स्थापित गरेको कोष सम्झनुपर्दछ।

३. कोषको स्थापनाः (१) “लैङ्गिक हिंसा निवारणका लागि स्थानीय राहत तथा उद्दार कोष“ नामको एक कोष स्थापना गरीने छ।

(२) कोषमा देहाए बमोजिमको रकम राखिनेछ-;

(क) नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट आएको रकम,

(ख) रघुगंगा गाउँपालिकाले लैङ्गिक हिंसा निवारण तथा उद्दारको लागि भनि छुट्टाएको रकम,

(ग) स्वदेशी तथा विदेशी व्यक्ति, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्था वा सरकारबाट प्राप्त रकम,

(घ) अन्य कुनै स्रोतबाट प्राप्त रकम,

(३) उपदफा (१) बमोजिमको रकम नेपाल राष्ट्र बैंकबाट "क" वर्गको इजाजत प्राप्त बैंकमा छुट्टै खाता खोली जम्मा गरिनेछ ।

(४) कोषको खाताको सञ्चालन प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र लेखा अधिकृतको संयुक्त दस्तखतबाट हुनेछ।

४. कोषको उपयोगः (१) कोषको रकम देहायको कामको लागि पीडितलाई उपलब्ध गराउन उपयोग गरिनेछः-

(क) घरेलु हिंसा मा परेकालाई तत्काल उद्धार गर्ने,

(ख) औषधि उपचार गर्न राहत प्रदान गर्ने तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने,

(ग) कानुनी सहायता, उपलब्ध गराउने,

(घ) जिवन स्थर उकास्न टेवा पुर्याउने तालिम दिने

(ङ) कुनै व्यवसाय गर्नको लागि स्वरोजगारका लागि व्यवसाय स्थापना अनुदानको रुपमा प्रदान गर्न,

(च) पीडितको लागि समितिले तोके बमोजिमको अन्य काम गर्न।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि समितिले लैङ्गिक हिंसाबाट पीडित बालबालिका तथा किशोर किशोरी वा लैङ्गिक हिंसाबाट प्रभावित भई विद्यालयमा जान अवरोध उतपन्न भेएको वा सडकमा आएको व्यक्तिलाई प्राथमिकता दिई कोषको रकम खर्च गर्न सक्नेछ।

५. कोषको रकम अन्य काममा उपयोग गर्न नसकिनेः (१) कोषको रकम दफा ४ मा लेखिए बाहेकको अन्य कार्यमा उपयोग गर्न सकिने छैन।

६. समितिको गठनः (१) कोषको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्ने काम समेतको लागि एक समिति रहनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम समितिको गठन देहाय बमोजिम हुनेछः-

(क) न्यायिक समिति संयोजक -संयोजक

(ख) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत -सदस्य

(ग) आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख -सदस्य

(घ) स्थानिय प्रहरी कार्यालय प्रमुख -सदस्य

(ङ) हिंसा निवारण क्षेत्रमा कार्यरत गै.स.सं मध्यबाट समितिले तोकेको प्रतिनिधि १ जना . -सदस्य

(च) महिला, बा लबालिका तथा ज्यष्ठ शाखा प्रमुख -सदस्य सचिव

(३) समितिको सचिवालयको रुपमा महिला, बालबालिका तथा सामाजिक समावेशिकरण शाखा रहनेछ।

७. समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः-

(क) यस कार्यविधिको दफा ४ बमोजिमको कार्य गर्न कोषमा रकम विनियोजनको लागि प्रस्ताव पेश गर्ने

(ख) लैङ्गिक हिंसा उन्मूलन गर्न टेवा पुत्याउने,

(ग) लैङ्गिक हिंसा न्युनिकरणको लागि स्थानीयस्तरमा सचेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने,

(घ) पिडितलाई राहत तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउन कोषमा रकम जुटाउने,

(ङ) गाउँपालिका क्षेत्रभित्र घटेको लैङ्गिक हिंसा सम्बन्धी घटनाको अभिलेख गर्ने,

(च) लैङ्गिक हिंसा निवारणको क्षेत्रमा काम गर्ने निकाय तथा संस्था सँग समन्वय गर्ने,

(छ) लैङ्गिक हिंसा निवारण सम्बन्धी अन्य काम गर्ने गराउने,

(ज) राहत तथा आर्थिक सहयोगको सदुपयोग भए नभएको सम्बन्धमा अनुगमन गर्ने गराउने,

८. समितिको बैठक र निर्णयः (१) समितिको बैठक आवश्यकता अनुसार बस्नेछ।

(२) समितिको बैठक न्यायिक समितिको संयोजकले तोक्नेछ।

(३) समितिको बैठक बस्नु भन्दा कम्तिमा ४८ घण्टा अगावै समितिको सदस्य-सचिवले बैठकमा छलफल हुने कार्यसुची सहितको सुचना सवै सदस्यहरुलाई दिनु पर्नेछ।

(४) समितिको कुल सदस्य संख्याको ५० प्रतिशत भन्दा बढी सदस्यहरु उपस्थित भएमा सो समितिको बैठकको लागि गणपूरक संख्या पुगेको मानिनेछ।

(५) समितिको बैठकको अध्यक्षता सो समितिको अध्यक्षले गर्नेछ र निजको अनुपस्थितिमा उपस्थित सदस्यहरुले आफु मध्यबाट छानेको सदस्यले गर्नेछ।

(६) समितिको बैठकमा आवश्यकता अनुसार कुनै कर्मचारी, पदाधिकारी वा अन्य कुनै व्यक्तिलाई आमन्त्रण गर्न सक्नेछ।

(८) समितिको निर्णय सो समितिको सदस्य- सचिवले प्रमाणित गरि राख्नेछ

९. कोषलाई रकम उपलब्ध गराउनेः पीडितलाई राहत तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउनको लागि गाउँपालिकाले प्रत्यक वर्ष अनिवार्य रुपमा कोषमा रकम विनियोजन गर्नेछ।

१०.राहत तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने रकमको हद र आधारः

(१) यस कार्यविधि बमोजिम पीडितलाई राहत तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउँदा देहायको आधारमा देहायको रकममा नबढ्ने गरी उपलब्ध गराईनेछ-;

(क) पीडितलाई तत्काल उद्दार गर्नुपर्ने भएमा, सवारी साधन प्रयोग गर्नुपर्ने भए सवारी साधनबाट यात्रा गर्दा लाग्ने भाडा रकमको अतिरिक्त खाना, खाजा र बास समेत प्रति व्यक्ति दरले बढीमा ४०००/- रुपैंया सम्म,

(ख) पीडितलाई अस्पतालमा भर्ना गरी औषधी उपचार गर्नुपर्ने भएमा अस्पताल आउदाँ जादाँ सवारी साधन प्रयोग गर्नुपर्ने भए सवारी साधन प्रयोग गर्दा लाग्ने भाडा रकमको अतिरीक्त खाना, खाजा, र बास समेत प्रति व्यक्ति प्रतिदिन रु एक हजारका दरले तीन दिनको र उपचार खर्च समेत गरी बढिमा ६०००/- रुपैयाँ,

(ग) कानुनी सहायता, मनोवैज्ञानिक उपचार वा मनोविमर्शका लागि ५०००/- नबढ्ने गरी वा लागेको यथार्थ खर्च,

(घ) कुनै व्यवसाय गर्नको लागि स्वरोजगारका लागि व्यवसाय स्थापना अनुदान समेत गरी बढीमा १५०००/- रुपैयाँ,

(ङ) पुनर्स्थापनाको लागि बढीमा १५०००/- रुपैयाँ,

(च) समितिले तोके बमोजिमको अन्य कामको लागि कामको प्रकृती हेरी बढीमा १०,०००/- रुपैयाँ,

(२) उपदफा (१) बमोजिमक रकम अपर्याप्त भएको मनासिव आधार र प्रमाण सहित कुनै पीडितले समितिमा निवेदन दिएमा र सो व्यहोरा मनासिव देखिएमा त्यस्तो पीडितलाई ५०००/- रुपैयाँमा नबढ्ने गरी मनासिव रकम थप गरीदिन सक्नेछ।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको सुविधाको हकमा पिडितले समितिले पिडाको गम्भिरता हेरेको र प्रमाण बुझेको आधारमा समितिको निर्णय बमोजिक नदोहोर्याई मात्र सुविधा पाउनेछ।

११. राहत तथा आर्थिक सहयोग प्राप्त गर्न निवेदन दिनु पर्ने : (१) यस कार्यविधि बमोजिम राहत तथा आर्थिक सहयोग प्राप्त गर्न चाहने पीडित वा सरोकारवाला व्यक्तिले राहत तथा आर्थिक सहयोग पाउनु पर्ने मनासिव कारण खुलाई अनुसूची १ मा उल्लेख भए बमोजिमको ढाँचामा समिति समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम प्राप्त भएको निवेदन जाँचबुझ गर्दा पीडितलाई राहत तथा आर्थिक सहयोग गर्नु पर्ने देखिएमा समितिले दफा ११ को अधिनमा रही पीडितलाई राहत तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउनेछ।

१२. तत्काल रकम उपलब्ध गराउन सक्ने : (१) यस कार्यविधिमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि पीडितलाई तत्काल उद्धार, औषधि उपचार, पुनर्स्थापना वा राहत तथा आर्थिक सहयोग प्रदान नगरेमा गम्भीर तथा मानवीय क्षति हुने देखिएमा समितिको अध्यक्षले सो प्रयोजनको लागि कोषबाट ५०००/- रुपैयाँमा नबढ्ने गरी सम्बन्धित पीडितलाई तत्काल उपलब्ध गराउन सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको अवस्था परी समितिको अध्यक्षबाट पीडितलाई रकम उपलब्ध गराइएकोमा त्यसरी रकम उपलब्ध गराइएपछि बस्ने बैठकबाट सो विषयको अनुमोदन गराउनु पर्नेछ।

१३. कोषको लेखा र लेखापरीक्षण : (१) कोषको आय व्ययको लेखा प्रचलित कानुन बमोजिम राखिनेछ ।

(२) कोषको लेखापरीक्षण महालेखा परीक्षकबाट हुनेछ।

१४. आर्थिक (रिभल्भिङ) कोष : यो कोष आर्थिक (रिभल्भिङ) कोषको रुपमा रहनेछ। यो कोष समितिको सिफारिसमा परिचालन गरिनेछ।

१५. प्रतिवेदन पेश गर्ने : (१) समितिले प्रत्येक चौमासिक रुपमा सो समितिबाट भए गरेका काम कारबाहीको प्रतिवेदन गाउँपालिकामा पेश गर्नुपर्नेछ।

(२) समितिले आर्थिक वर्ष समाप्त भएको प्रथम चौमासिक भित्र सो समितिबाट अघिल्लो आर्थिक वर्षमा भएका सम्पूर्ण काम कारवाहीको प्रतिवेदन गाउँपालिका समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ।

(३) गाउँपालिकाले उपदफा (२) बमोजिमको प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्न सक्नेछ।

१६. बैठक भत्ता :समितिका अध्यक्ष वा सदस्यहरुले सो समितिको बैठकमा भाग लिए बापत गाउँपालिकाले तोके बमोजिमको रकम उपलब्ध गराउन सक्नेछ।

१७. निर्देशन दिन सक्ने : (१) नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार तथा गाउँपालिकाले समितिको काम कारबाहीको सम्बन्धमा सो समितिलाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम दिइएको निर्देशनको पालना गर्नु समितिको कर्तव्य हुनेछ।

१८. बाधा अड्काउ फुकाउने : यो कार्यविधि कार्यान्वयनका क्रममा कुनै बाधा अड्काउ उत्पन्न भएमा बाधा अड्काउ फुकाउने अधिकार कार्यपालिकामा निहित रहनेछ।

१९. खारेजी र बचाउ : यो कार्यविधि लागु हुन पूर्व यस कार्यविधिसँग सम्बन्धित भए गरेका कार्यहरु यसै कार्यविधि बमोजिम भएको मानिनेछ र अन्य कुरा प्रचलित ऐन कानुन बमोजिम हुनेछन्।

अनुसूची

(दफा ११ सँग सम्बन्धित)

श्री अध्यक्षज्यु,

स्थानीय उद्धार तथा राहत समिति

रघुगंगा गाउँपालिका , म्याग्दी

विषय : सहयोग उपलब्ध गराई पाउँ

म ....मा बस्ने वर्ष .... को .... मिति ....मा लैङ्गिक हिंसाबाट पिडित भएको छु। मेरो आर्थिक स्तर ज्यादै कमजोर रहेको छ । म उपर लैङ्गिक हिंसा(...) भएको कारणले मेरो मानसिक / शारीरिक/ सामाजिकअवस्था कमजोर भइ अशक्त अवस्थामा रहेको हुनाले मलाई औषधि उपचार / कानुनीसहायता एवं परामर्श / उद्धार / मनोविमर्श / स्वरोजगार / पुनस्थापना / अन्य ....कामको लागि सहयोगको आवश्यकता परेको हुँदा स्थानीय लैङ्गिक हिंसा निवारण कोषबाट नियमानुसार सहयोग रकम उपलब्ध गराई दिनु हुन यो निवेदन पेश गरेको छु ।

निवेदकको :-

नाम थर :

ठेगाना :

दस्तखत :

मिति :

आज्ञाले

कुलराज पौडेल

प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत